

بعض منتخب آثار ايله فنونك دلالت ايتديكي بر طاقم غرائب كشفيات و حكماي
متقدمين و متأخرين طرفندن ايراد ايديلان محاكات مفيده بي و بعض تراجم
احوالی حاویدر .

مؤلفی

{ احمد دمت }

قد تحریبه و قدره

- اتحاد اشراف (علیهم السلام)

- نیا کافک سعادت

- ایدیه کیفیت

- هیولانیه صی (صفت)

- ارض خرد و سیدایم بر نظر

{ قوم مجاهدین بزرگوار }

- { سیدایم بخار و سیدایم خرد }

جزو نویسی

۹

فیثاتی ۷ غروشد .

ایلك دفعه

اولوق اوزره محررك ذاته مخصوص مطبعه ده باصلدی .

﴿ كرة ارضك فن نظرندة ﴾

﴿ کیفیت تشکلی ﴾

هر بری عثمانیلفك حالاً واستقبالاً امید
محض سعادتى بولنان مكاتب عسكریه
شاهانهك سرآمدان شاگرداندن بر ذات
کرة ارضك صورت تشکلی حقندة آتی
الحکم سؤالی صورمشیدی .

« فن طبقات الارضك ویردیكى معلوماته
كوره كرة ارض حرارت مرکزیه دینلان
آتش دوزخ نشانك اوزرینی نجه
معدنیادن عبارت بر قشرك احاطه سندن
و بوقشر عصرأ بعد عصرك بیویهرك
قالنلاشم سندن تشكلى ایتش اولوب انجق
بو قشرك صرف حرارت مرکزیه بحر بی
نهایه سندن منشعب اولان بعض معدنیادن
تشكلى ایتش ایسه بو معدنیات فصل بتوب
توكنامش و اگر خارجدن بر طاقم اجسام
كرمزه انضمام ایتش ایسه بودخی « اجسام
موجوده نه غایب ونهده متزاید اولور »
قاعده سنه منافی بولمشدر . ایمدی بویابده
عقله وقوله اك زیاده یقین اولان صورت
نه دن عبارتدر ؟ »

بو سؤال صورلدیغی زمان بن بر جواب
مقنع اعطاس سندن اظهار عجزله فقط بونك
وجهنی تحریدن كیرو طوریه جغمی دخی
وعدايشیدم . شمعی مسئله بی شرح
و توضیحدن مقدم بر كره سبب عجزمی
در میان و تدارك ایلدیكم جوابی نه صورتله
تدارك ایتش اولدیغمی اتیان ایتملی یم . ناكه
بوده بزم مملكتسده ترقی معارفك وجهی

حقندة آیر بجه بر بند مخصوص کبی برشی
اولسون .

(عجزك سببی وجوابك صورت تدارکی)

ارباب انصاف نظرندة سوزی اوقدر
اوزاتفسزین دخی تعین و تحقیق ایلدجکی
اوزره انسانك بر فنده مهارت تامه کسب
ایتمسی فکرینك اولانجه قوتنی فن مذکوره
تخصیص و بو صورتله اوفته کسب
اختصاص ایتمکه متوقفدر .

اليوم یازدقاری شیرا انظار حیرتمزه چارمقدده
بولنان او رو باحررلری محض اشواختصاص
صورتله بو درجه کماله وارمش ومثلاً
الكساندر دوما یالکز رومان وحكایه
یازمقدده کسب اختصاصله التی یوز بو قدر
جلد کتاب یازوب بو فون یالکز تاریخ
طبیعی به حصر افکار وسائرلری دخی هپ
بویله بر طریق اختصاصه ایتدار ایشدر .

بز یعنی عثمانیلر دخی معارفك ترقیاتی
مساعده ایلدیكى زمان اشبو اختصاص
طریقته سلوك ایدرك اوزمان قوت
و بهره منك قات قات مز داد اوله جغی
یدیهدر .

انجق شمعی قدر بزم مملكتسده تعلم و تفنن
یالکز سبویه دیكی كاغد اوزرینه دخی
قویق و ایشندیكى بر كتابده دخی كوروب
اكلامق و براز ده ایلروسنه كیدیلور ایسه
ایسه مقدمات فنوندن برازشی كورمك
وبعدہ بو قدر معلوماته بالاستناد بر ما موریته
كچوب ملتسه بورجلی اولدیغی خدمتی او
ما موریت باشنده ایفا ایلدك درجه سنه
منحصر اولدیغسندن اليوم الیزده بولنان

فنون مکمل برکیمسا کر و مکمل براهل هیئت و یامکمل برقبودان والی آخره بشدیر مامش اولدیغی کبی ارباب قلم میانبدن ده برصنف مخصوص آروپ ده انره (محرر) عنوانی و بره رک یازی یازمغه یعنی فنونک جهت و صورت ترقیاتی و طنداشلرینه تبلیغ ایتکه مأمور ایده مامشدر .

واقعا اورته رده دبر قاج محرر کور یله یور که یازی یازیورلر .

انجق بو محرر رک الک مسنی هنوز اوتوز یاشنه وار مامش طاقدن اولدقلرینی برکمره نظر انصافه الوب ده مملکتکرده تحصیل معارفجه کوریلان و بر قاج سنه دئیری شکایت ایدیلان مشکلات ایچنده اون بش اون الی یاشلرینه قدر رشدییه مکتبلرنده قالوب بعده لسانی و (الیوم) محرر اولقلنگ موقوف علیهی کبی برشی اولسق اوزره) رده اجنبی لسانی تحصیلی ایچون بش الی سنه بی دخی شویله جه کچوردکلرینه و بوندن یعنی چالشوب جباله یوب اکتساب ایلدکلری بهره فنییه کندیلرنجه دخی اعتماد حاصل ایدرک هیچ اولز ایسه مطلقا یکریمی بشنی تجاوز ایلدکدن صکره و طنداشلرینه خدمت ایچون قلله صارندقلرینه مبنی شو صورتی دخی مطالعه به قویونجه و باخصوص محرر دینلان طاقم طوی طوی رفاج نفر دن عبارت اولدقلری جهتله هر بری بر فی التزام ایدرک او فته کسب اختصاص ایتکه عددلری مساعد اولدیغی و بنابرین الک اول ادبیاتمری یعنی لسانیمری بر لسان حائنه قویق و هنوز کندی

تاریخ خصوصیسلیله هم جوارینک ینسه کندی بولتیغه لرینه تعلق ایدن تاریخلرندن بشقه تاریخدن خبردار اولمیان وطن قرداشلرینه عالمک تاریخ عمومینی کوستمک تصحیح اخلاقه مدار اولق ایچون رومانلر و تبارولر ترتیب ایتک و معارف ایچون فنون موجوده اوزرینه ترجمه و تألیفلر و برزده وسعت و فصاحت افکار ایچون محاسنات حکمییه ایله اشتغال و بوندن صکره برارالق دخی وطنک ترقیات مادییه و معنویه سنه مدار اولسق اوزره غزته تحریر یله امرار اوقات ایلک یعنی بویله هر بری بشقه برمسلاک دیمک اولان مسالکک جله سنه بدن خدمته مجبور بولتیق کبی بر بارکران دخی میزان مطالعه یه و ملاحظه یه قویلور ایسه علوم و فنونک هر شعبه سنجه اولان معلوماتلرینی تعمیق و توسیع ایده بیلک کندیلری ایچون نه قدر کوچ برشی اولدیغی کوریلور و انصاف دخی یاردم ایدر ایسه بوموازته اوزرینه محرر معذور طویلور . ایشته بوقیل محرر دن و خصوصیه بونلرک الک عاجزلر دن بریسی دخی بن اولدیغم جهتله کندیجه خدمت اوله رق تعیین ایلدیکم و ظایف (یازدیغم شیلر دن دخی معلوم اوله جفی و جهله) پک متنوع بولندیغندن هر فته و فنونک هر شعبه سنه بالجهور به بهره کامله م اوله میه جفی کبی خلقت کره بخشنده دخی یالکر طبقات الارضک و بر دیکمی معلوماتله قالمش و بنابرین بوقاروکی سؤالی صورمش اولان ذواته جواب شافی و بر مکّه مستحضراتم کفایت ایده مدیکی کبی حتی

تحریات واقعده اولبایدی کی اعتمادیمی برقاندها تقویه ایلدی . شوقدر وار که تحریات اخیرم دهها برطاقم معلومات زائده کوستردیکندن اگر مقدمه مذکوریه شمیدی یازمش اولسه ایدم دهها مکمل دهها موضع یازا ییله جکم درکار ایدی .

شمیدی کلمه سائلک ایراد ایلدیکی مسئله نك جوابته یعنی صورت حلیته .
(مسئله نك صورت حلی)

حضرت خالق کون و مکان کره ارضی بر تخم آسا مزرعده جو بی نهایدیه اکی ویره رک اوراده کالنی بولسنی امریور دقلری زمان که کره مرک الك بداینکی حالیدر اوزمان هنوز ارض وارضك طبقاتی موجود اولدییی ایچون کره نك بوزمانکی حالندن بزه انجق فن کیمیا معلومات ویره ییله یور . مشاهیر حکماءن لاپلاسك کشفیات اوزرینه فن کیمیا در که :

مرکز ارضك اليوم یوز طقسان بش یک درجه حرارتده بولندیغی قیجه کشفیات واضحده اولوب حالبوکه بوقدر حرارته کره ارض اوزرنده بولنان معدنیاتک الک قایسی والک زیاده طیانقلیسی دخی تحمل ایدمه برک اری به جکی وبالتجری غاز حالته منقلب اوله جخی بدیهی وآشکاردر .

ایمدی شو حالدن استدلال اولتور که کره ارض الك اول یکباره برآتک اطرافنی شمیدیکی هوای نسیمی کبی عظیم برغازک احاطه ایتسندن عبارتدر .

بولدن صکره بنه کیمیا بزه کوستر یور که برجه صلی منجمد حالسندن غاز حالته

بولنک ایچون لدی المراجعه کتبخانه می ییله کافی بوله مامشیدم .

انجق بنم چالشدیغمی شی وطن قردن اشلریمه بالکن بودرجه مله خدمت ایده کیمک اولیوب بریاندن شمیدیکی بهره مک کفایت ایتدیکی مرتبه خدمتده دوامله بر ابر ایلروسی ایچون دهها مکمل خدمت ایده بیلک اوزره الك ساده برشبهه بی والک ادنا برمشکلی حل ایتککک بولنی ارامق بولوق و ممکن مرتبه توسیع اقتدار ایتککه چالشقی اقصای امل اولدیغنه مینی بر منوال مسرود سوال اوزرینه کتبخانه مده موجود اولیان کتب لازمی بیا تدارک کره حقنده طبقات الارضك و یردیکی معلوماته اولباید فن هیتجسه و یریلان معاوناتی وبالدکیما سرد ایدیلان محاکاتی وخصوصیله غالیله ولایلاس ونوتون کبی بعض متعیران حکمائک برطاقم استهاداتی ۱۷۳۶ سنه سنده پارس دارالفنونک سکر اون نفر ارباب فنونی مأمور ایدرک اجرا ایتدیردیکی تدقیقاتدن بزم بویخشمه تعلق ایدن خصوصاتی هب برارابه کنوروب بحثده سائله جواب شافی ویره جک قیدر مایه پیدا ایلدم .

ایمدی بنی بوختری به مجبور ایلدیکنندن طولانی سائله صورت مخصوصه ده تشرکر ایدرم .

شونی ده عرض وایتاندن ککرو طور مییم که (کائنات) سرلوحه سیله قلمه المقده بولندیغمی کتبخانه تاریخک مقدمه سنده خلقت عالمه دار و یریلان معلومات وایدیلان محاکات یا ککش اولیوب بالعکس بودفعه کی

منقلب اولور ایسه منجمد حالته حجمی
بیک سکن یوزقات دهاییور . ایمی
بودخی اثبات ایدر که کره ارضک برمنوال
محرر غاز حالته کی حجمی شمیدیکی حجمندن
بیک سکن یوزقات دهاییورک ایدی .

ایشته کاشانه نسبتله هر حالده بر قلمچمدن
عبارت عد اولنان ارض بویه آتش فشان
اولدینی حالده جوسمابه صحرایوب انجق
کره شمک جاذبه سی وسائر اجرام موجوده
سمایوینک شمس معاوتیله در حال جوسماده
کندیته مخصوص نقطه بی باتعین مرکز
عالم اولان شمس اطرافنده دورانه باشلامشدر که
اوحالده ارض دخی سائر اجرام سمایوینه کی
فن هیئت قوانینته تابع اولدی .

غاز حالته منقلب اولان برجسمک مرکز
حرارتدن مبادعت ایتدیکجه تکائف ایلیه جکی
درنگار اولسوب بریادن آتش مرکزیه نک
اطرافنی احاطه ایدن برمنوال محرر غاز
اوا تشدن بالتباعد سرنیلکه تصادف
ایلدیکنده و دیگر طرفدن دخی شمس
اطرافنده دورانی اقتضاسنجه آرائق آرائق
بعض جهات باردیه واردیغنه مینی کیم
یلور قاج عصر ظرفنده کره غاز تکائفه
باشلامش و بوحالده شمیدیکی حجمک بیک
سکن یوز مثله بالغ اولدینی تخمین ایداش
اولان جسم کره غاز بالتدریج کوچولمکه
یوز طوتمشیدی .

کره ارضک بویه عادتاً برجرم مضی
حالنده ایکن نه شکل و صورتده بولنسی لازم
کله جکی بک سهولته تخمین ایدلشد .
پلاق نام حکیم کشنی اوزرینده فن

ماکنیه بزه اثبات ایدر که مایع حالنده بولنان
برجسم ارضک شمس اطرافنده کی دوری کبی
ردوره مبتلا اولور ایسه مطلقاً شکل بیضی
تشکیل ایدر . بونکله ثابت اولور که کره
ارض دیلان وهنوز مایع کبی بر حالده بولنان
یلدزک برنجی شکلی بیضی اولوب فقط
یمورطه قدر یوارلق بیضی دکل عادتاً بزه
دستگاهلرنده استعمال اولنان مکیکی یوارلق
بر حالده فرض ایدر ایسه کهمان اکا قریب
بر شکل ایله متشکل ایدی .

لکن ارضک یالکر شمس اطرافنده
بر حرکتی اولوب برده کندی محوری
اوزرنده کی حرکتی واردر .

ایمیدی بیه ماکنیه فنی بزه کوزومزک
اوکنده اوله رق اثبات ایدر که مایع حالنده
بولنان برجسم ارضک حرکت محوری سی
کبی بر حرکت تابع اولور ایسه اوجسم برمنوال
محرر میک شکیلنده ایکن ایکی قطبی یعنی
محورینک ایکی اوجند تصادف ایدن جهتلری
یاضیغنه و خط استوا سی یعنی تام اورته
یری یوکسلیمکه باشلار . بوحاله کوره ثابت
اولور که کره ارض اشاعیده دخی کوریه جکی
وجهله بالتدریج مایع خالندن صلب حالته
کیرنجیه قدر قطبلر جهتمندن یاصیله یاصیله
و خط استوا جهتمندن یوکسله یوکسله
عادتاً بر کره و فقط ایکی قطب جهتی دهایی
یاصیجه بر کره شکیلته کیرمش و حتی حکیم
مشهور توتونک واندن صکره ۱۷۳۶
تاریخنده پارس دارالفنونی طرفندن مأمور
ایدیلان موپه تویس وقله رو وقاموس
ولسویه واتیه نام ارباب فنک لاپونیا

چوق غازل دخی کره نسیمی ایچنیده داخل
و کره مذکوره قلوورور و کوکرت و کرچ
وسا بر چوق شیلری دخی غاز حانده اوله رق
شامل ایدی .

حتی شو انواع معدنیاتک غاز حانده
بولغاری دخی ینته کندی ثقلنر ینته کوره
طبقه طبقه اولوب مثلاً الک اشاغیده یعنی
کره الک یقین بر ارتقاعده تیور و پلاتین
ویاقر کی معدنیات بولور و قلوورور متالیق
و قلوورور آتسالت و قلوورور صودیم
و کوکرت و فوسفور کی شیلردها خفیفه
اولدیغندن برازدها اوست طرفده یوقاروده
طبران ایدر وهله صوکی ده قولا ی بخر
ایده بسله جک اولان جسملر جله سندن
یوقاروده کزینور ایدی . شوقدر وار که
بونلر دعا لا یخربک برحالده قالدقنلرندن
طبقه لیک انتظاملرینی محافظه ایده میوب
علی التوالی دوچار اولدقنری شدید بوراز
مناسبیله طبقه لری یلورور بر بر ینته قار شور
و بوزولور ایدی .

ایشته مسکن بولان کره ارض بویه
بر طرفی مایع دیسکر طرفی هنوز غازدن
عبارت برحالده نیجه عصر دوام ایلد کدن
صکره مواد موجوده پالتدر یخ ایشته یاتشه
یاتشه جسم کره یی عادتا حجر کی بر صورت
قویسدر .

مع هذا یالکز کره نک اطرافنی احاطه
ایدن عظیم وجسم کره غاز دکلد که برم
الیوم اوزرنده ساکن اولدیغمر قشیری
تشکیل ایشدر . بریاندن ذکر اولنان غاز
کره سندن پیدری اینشوب بریری اوزرنه

طرفلر ینته وقوندامن و بوکر وسائره دخی
خط استوا التنده بولنان مالکه کیدرک
اجرا ایتدکری مساحت و حسابات اوزرنه
قطب لک کرکی کبی یاصیلدیغنی و خط
استوانک دخی کرکی کبی یوکسلیدیکی
اثبات ایتلریله بوحال مطلقا کره ارضک
بدایت حانده بر جسم مایع اولسندن ایلور
کلدیکی اتفاق آرایله قبول اولمشدر .

کره ارضک غاز حانندن بر منوال محرر
مایع حانده صورت تحوانی آریق کیمیا
و حکمت طبعیه یلنلرک قولایاقله تصور
ایدرلر . بر کره غازلرندا هانکسینک ثقلت
اضافه سی چوق ایسه تکاثف حانده الک
اول انلرک اشاغی ایتدجکی و دوشه جکی
درکاردر . بوندن یعنی ثقلت اضافه لری
نسبتیه بر طاقم غازلر تکاثف ایتد کدن
صکره ده بر طاقم غازلر هنوز حرارت
موجوده دن زیاده سیله متأثر اولدقنر ینته
مبنی حالا غاز حانده قالوب هله الیوم
دهشتنی یورکلر یمز حس ایتکسیرین
مشاهده ایده مامکده بولندیغمر اونهایتسز
دکزلر کاملاً بخار حانده و کره ارضی احاطه
ایدن و بر چوق بخار لری و غازلری حاوی
بولنان بام بشقه بر کره نسیمی ایچنیده اولدقنری
بدیهیدر .

اوزمانک کره نسیمی سینه بام بشقه بر کره
نسیمی دیک . اوت ! زیر اوزمانک هوای
نسیمی شمیدیکی هوای نسیمی کبی یالکز آتوت
واوقسیرن و آسیدقار بونیکدن عبارت
اولیوب ماهیتلری بر چوق معدنیاتدن
و خصوصیه طور اقدن عبارت دهابر

فاتر قاهر یغلقده بولتان مواد قشر مذکوری
فصل تشکیل ایتمکده ایسه دیگر طرفدن
حرارت مرکزیه دینلان وعظیم بر بحر محیطه
تشبیهی دخی آز کور بنان آتش دوزخ نشان
مرکزی ایچند، قینامقده بولتان مواد او بحر
مدهشک موجاتی وباخصوص بخار و غاز
حالت کبرن مواد معدنیه نیک تضییقاتی ایله
هنوز ایچمه وضعیف برحاله، بولتان قشر
ارضی اوده دن بریدن برطاقم معادنی
وباخصوص غرائث دینلان خاریی حاوی
بولتان مایعاتی روی زمینه ییار و بونلردن
یواس یواس برطاقم طاغردخی تشکیل ایدر
ایدی .

کائنات مقدمه سنی و خواجه اولده کی
فن طبقات الارض بحثنی یازدیغم زمان
ماخذ انخاذا ایتش اولدیغم طبقات الارض
کتابلری برمنوال محرر ایکنجی صورته یعنی
آتش مرکزیه دن خروج ایله یابیلان مایعاته
پک زیاده اهمیت و برمشر والیوم قشر ارضی
بو قدر قانلاشمش اولدیغمی حالده ینار
طاغردن حالا برطاقم مواد مایعه نیک خروج
ایتمسی قضیه سنی بو بایده برهان اوله رق
ایبان ایتش لدر .

بو حاله کوره بز قبول ایدجکز که قشر
ارض اوست طرفدن هوای نسیمی کبی
کره ارضی احاطه ایدن غازلک بالئکائف
یاشمسیله و ایچ طرفدن دخی آتش مرکزیه دن
خروج ایدن موادک یائلسی و قشرک ایچ
یوزوندن دخی دائما قشره علاوه ایتسی ایله
بالئشکل کیت کیده صوغویوب و طونوب
نهایت اود درجه بی بولشدر که ارتق بلوطلر

ایچنده بخار حالنده بولتان صورل دخی تکائفه
باشلا بهرق و ینار برن بلوطلر بونلری ضبط
ایده مبرک یغورلر نزولی عصری حلول
ایتشدر .

شوراسنی دخی نظر دقتدن اوزاق
طونیملم که روی زمینه ایلک یاغان یغورلر
شمعی کورمکده اولدیغمز یغورلر مقبس
اولیوب عاداتا قانار برصودن عبارت ایدی .
حتی ارض عاداتا صوغویوب تصلب ایتش
اولدیغمی زمان بیله ینه قرغین برکوله کبی
برحاله بولتمسیله یغورلر بریاندن یاغار
ودر حال ینه بخاره منقلب اولوب چیه بیلدیکی
ارتفاعه قدر چیقار و بعده چیه چیه ینه
سربن محارری بولوب ده تکائف ایدنجه تکرار
بخاره منقلب اولق و تکرار یاغق و هم جری
بودوری اجرا ایتک ایچون ینه یغور حالنده
زول ایدر ایدی .

ایشته بوندن صکره بر یوزنده غایت
کنیش و فقط عمقی غایت آز ذکرلر پسدا
اولمغه باشلامش و نباتات و حیوانات دخی
کرک خواجه اولک طبقات الارض بختند،
و بریدیکی تفصیلات و کرک کائنات مقدمه سنده
ایراد ایدیلان محاکمات موجبجه پسدر پی
وصر، سیله ظهوره باشلا یوب نهایت کره
شو کوردیکمز درجه بی بولشدر .

شمعی فنده برروایت وارد که اکا کوره
کره ارض هنوز زرقیاتی ترک ایتیب بالئدریج
حالا بیومکده در . حتی یزم سائلمز دخی
مطلقا بوجهندن موازنه نیک غیب اولدیغمی
کوره رک ارضک حرارت مرکزیه سنده
اولان مواد نصل بتوب توکنیدیکنی

وخارجدن اعانه اولمده ایسه نه کیفیتله اولدیغنی دوشونمشدر .

انجق شوراسنه دقت ایتملی که کره ارضك بوکون کورمکده اولدیغمز قشری حرارت مرکزیه ده بولنان مایعاتی بتوروب توکده ببله جک یعنی دهازیاذه جسامت پیدا ایده بلسنه ارتق کفایت ایده مبه جک درجه یه وارما مشدر . زیرا مدققین حکما یک بدیهی بر حسابله بولمشلردر که قشر ارضك قائلغنی الیوم فرق سکز کیلومترودن زیاده دکلدر . شوبله که :

کره ارضك جهات متعدده سننده حفر ایدیلان واکثریسی بدی یوز مترو قدر عمقنه وارن معدن قوبولنده برچوق تجربهلر ابله بولمشلردر که زیرزمینه طوغری اوتوز اوج مترو اینلور ایسه سطح زمینده حرارت بدرجه آرثار . بو حساب اوزرینه فرق سکز الی کیلومترویه وارلنجه حرارت یک بشیوز درجه یی تجاوز ایده چکشدن وحالبوکه غرائیت وپلاتین کبی الک سخت معدنیات بوقدر حرارته طیانمبوب مطلقا اری به چکشدن نهایت الی مترودن اشاغیسی جسم صلبی حالنده بولنه مبه جغنی ومطلقا مایع حالنده قالا جغنی ودها اشاغیسی ایسه ارتق قیاس ونصوره محتاج بولندیغنی اتفاق آرا ابله حکم اولمشدر .

واقعا هوپکن نام انکلین حکیمی بو حساب اوزرینه علاوه فکر ایدرک قشر ارضك قائلغنی اوج یوز یکرمی بش کیلومتر و قدر اولسنی درمیان ایتمش و بونک ایچون دخی غرائیتك ده اچوق حرارته محمل

اوله جغنی دلیل مقامنده اتیان ایلمشدر . انجق فن کیمیا مومی الهک بو فکرینی اوله قولای قولای قبول ایده بتلکی منع ایتمکده وهله ویلیام طومسون نام حکیمک قشر ارضه اوج یک ایکی یوز کیلومترودن زیاده قائلق ویرمسنه جهور حکما و فن بالاتفاق مخالفت کوسترمکده در .

ایندی بز قشر ارضك قائلغنی حقتده الک معتبر روایتسه اعتبار ایده جک اولور ایسه ک قطری اون ایکی یک یوز کیلومتر و قدر اولدیغندن بو حسابجه قطره نسبتله قشر ایکی یوز الیده برقالور یعنی قشر ارض برمترو فرض اولتور ایسه حرارت مرکزیه دن عبارت بولنان جوف ارض ایکی یوز الی مترو قدر بولتور . حتی بعض کسه لر بو حال نظرلرده کوزلجه تصویر ایتمک ایچون درلر که ارض بر پورتقاله وهمده الک اینجه قبوقلی بر پورتقاله قیاس ایدیلور ایسه قشر ارض انجق پورتقالک قبوغنی مثابه سنده قالوب پورتقالک ایچی دخی حرارت مرکزیه نک حکم ایدلیدی جهتدر .

ایشته بونست کوز اوکنه کتور بلور ورده کره ارضی هر طرفندن احاطه ایتمش بولشان هوای نسیمیک دخی روی ارضه کوردیکمز تبدلانجه تأثیرات کلبه دن خالی قالدیغنی دوشونیلور ایسه شوبزم مسکنز بولنان کره ارضك ایچنده طیشنده کره مذکورینی دهاپک چوق بولته ببله جک قدر مواد مقتضیه بلغا مابلغ موجود اولدیغنی کور بلور . اگر بیویه چکی وار

ایسه همان یومکده اولسون
(انتها)

حیواناتک حسی

حقیقده اکرم بک مطالعه مخصوصه سی
بکا قالورسه ماده بی انبج پردرجهیه قدر
تشریح ایده یلور .

بن بومطالعهیه حصرفکر ایدجک
اولدسم « خوز بزلکله وصف اولمش
برشاه سبای » قاله یله المزدحم
ظن ایدرم که اکرم بک ارسلائی
اساس اتخاذ ایدیشی ارسلائی هرکسجه
معلوم اولان وحشت وجرأته مبنی اولوب
افکاری دخی « بن اک وحشی بر حیوانده
حس ووهیمک وجودینی اثبات ایدرم
ماعداسنده بول بول بولنه جغسه هرکس
قائل اولور » دن عبارتدر .

نه فائده سی وار که قفسده تربیه اولمش
بر ارسلائی حالی شعر برأ افاده نقدر ممکن
ایسه - حال مذکوری کورن بقاج کسجه
مستثناطولیدینی حالد - بحق تفهیم
اولقدز ممتعدر دیه یلورم .

چونکه طعارجقی اوقویه جققرک قسم
اصغری استانبول ویا اوروپاده ارسلائی
قفسده کورنلر ایسه قسم اعظمی ارسلائی
رسمی یله کورمبوب یالکر اسم ووصفیه
نه درلو حیوان اولدیغنی برادهیه قدرا کلابه
بتلش ذواتن عبات اوله جغسدن قارینک
اک چوغی ماده مذکوری خیالات نوعدن
ایله ایدیه اقمه حققری واردخاطر اولور

موادنددر .
اکرچه بو بایدنه بر مطالعه ده بولمقلع
لازم کلسه حیوانات لغظنک پیرودن فیه
قدر یعنی اک کچوکسندن اک ییوکنه قدر
شمولی اولدیغندن اکرم بک التزام
اندیک « اوافاجق بیوجک حیوانات »
قشملرینی راقورمده حیوان دکلی استر
یوک استر کچوک اولسون هرکسک اکلابه
یله جکی وجهله با اجد مدحت افتدینک
« حیواناتده افکار جمعیت » سرلوحه لی
بندی مندرجاتندن اولان « قرنجه لک
حالی رینی » اشارتله اکتفا ایدرم .
ویا خود عامه نک کوروب وجزئی بردقوله
صورت حالی رینه واقف اوله یسلدیک
خصوصیه کندولرنده « انسان کبی »
دنه جک قدر حس بولدیغنی ذاتاعلومک
ذلاتیله مثبت اولدیغنی ایمون میونلرک
حالی رندن بحث ایدرم .

اوت انسانک ذهنی هرشیدن خالی
اولسی محال وهرکس حاطرینه کلانی
- دکل تعریض طریقله مجرد - میدانه
قویق خصوصنده مختار اولدیغنه مبنی
بحث انک مراد ایدرده - قارنن کرامک
قرائنه تترلرنده وقوع بولان خطیساتم
افکار خطا پوشا ریشه مظهر اولور امیدله -
افکار عاجزانه می شو ووجهله عرض
وبیان ایلرم که

« تاریخ طبیعی » دینلان علمک
بر قسمی اولان « علم حیوانات » اک اکاولکی
بحثی میونلر اوزرینه اولوب علمجه لازم
کلان حال واحوالرینی یازدقدن صکر دیر که